

Gents
Milieu
Front

Frontaal

Lente
2025

Gluren bij
de burens

Analyse
bestuursakkoord

Otter neemt
over

analyse bestuursakkoord

ontmoet Amira

Gent en omstreken

06 dossier
GMF fileert: analyse bestuursakkoord

10 ontdek
Gentenaars maken 'De Wilde Stad'

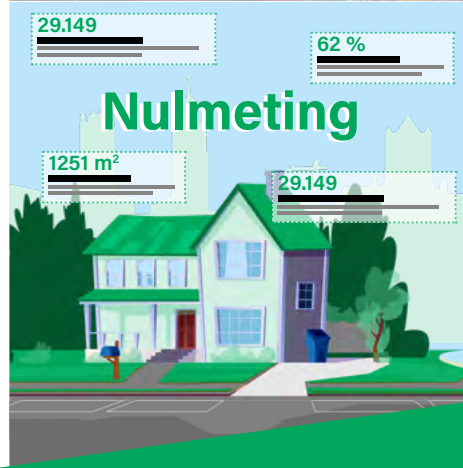
13 ontmoet
Amira Adam

15 roots
Luca (Holy Cow) uit Italië

Expert Ewoud Lauwerier

De grote GMF-nulmeting

Milieu inzichten

16 expert
Ewoud Lauwerier

18 hot topic
Gluren bij de Buren: Klimaan in Mechelen

20 beleid
De grote GMF-nulmeting

22 MAW
Natuurinclusief bouwen

26 voortaan
DIY duurzame glitters

29 column
Lisa's gedacht

boekclub

30

vrijwilliger Joke

34

Front van goodwill

30 GMF-boekclub
Niet het einde van de wereld

31 team
Aan het Front: Ine en Frédéric

33 stadsnatuur
Gehoorde klaverzuring

34 vrijwilliger
Joke Claeys

35 Jules

36 kalender

38 volg ons

39 over ons

Wildspraak #1

Dat de natuur essentieel is voor de leefbaarheid van een stad is inmiddels alom bekend. Al die levende wezens bieden menselijke stadsbewoners voordelen, maar wordt de waarde van al dat leven, los van die voordelen voor mensen, voldoende erkend?

GMF neemt zich in 2025 voor om ook voor de rechten van niet-menselijke stadsbewoners op te komen, hun perspectief op de stad te vertolken en hun belangen te behartigen. En daarom nemen wij, niet-mensen, op deze pagina een jaar lang het woord.

Ik zou de komende decennia zomaar uw buurman kunnen worden. Nu wij ons weer hebben gevestigd in de Scheldevallei is een uitstapje naar Gent gauw gemaakt. Dat wij in de stad prima onze plan kunnen trekken wordt bevestigd door soortgenoten in de grachten van Zwolle of Groningen. Grootschalig herstel van natuurlijke oevers en verbetering van de waterkwaliteit wérken. Dat tonen de Bishan, onze verre neven en nichten in Singapore, aan. Deze familie influencers heeft via social media niet enkel de stad, maar ook de harten van Singaporezen veroverd. Als er schoon water, voldoende vis en wilde natuur is, dan komen wij, de otters, terug.

En vergeet de glijbanen niet, er moet voldoende ruimte zijn waar we glijbanen kunnen bouwen.

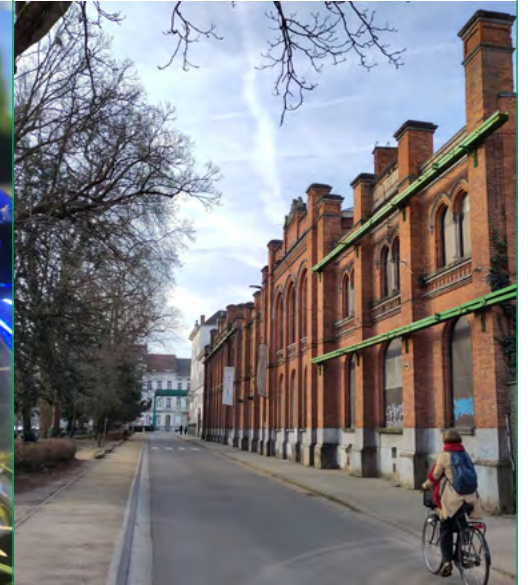
Getekend,

Otter
Toekomstig Gentenaar & gastschrijver in Frontaal

369 ha

Zo veel (hectare) Gentse grond moet er volgens het Betonrapport 2024 prioritair worden herbestemd omdat het gaat om de 'meest waardevolle, bedreigde open ruimte'. Dit jaar wil GMF onderzoeken waar die ruimte ligt, en hoe we die kunnen beschermen.

'Arizona bewijst lippendienst aan duurzaam klimaat- en natuurbeleid, maar laat in de feiten alle ambitie los'

Dat schrijft Danny Jacobs, directeur bij Bond Beter Leefmilieu, in een bijzonder scherpe reactie op het nieuwe federale regeerakkoord van De Wever I. 'Het regeerakkoord is een bloemlezing van gemiste kansen.' - Bond Beter Leefmilieu, 1 februari 2025

1000x merci Birgit!

5 jaar voorzitter en rots in de branding

Oh nee, 't zit erop! Na 5 glorieuze jaren aan het roer neemt GMF-legende Birgit gas terug: ze stopt als voorzitter van de actiegroep. Niet zo gek, want ongeveer wanneer we deze Frontaal naar de drukker sturen, zal ze voor de tweede keer mama worden. Birgit heeft bergen werk verzet voor GMF. We kunnen haar niet genoeg bedanken voor al haar inzet, enthousiasme en tijd die ze de voorbije jaren aan GMF schonk. Gelukkig blijft ze wel nog aan boord als vrijwilliger. Merci voor alles, Birgit!

Wees zoals Birgit, en word vrijwilliger bij GMF!

Bescherm onze open ruimte!

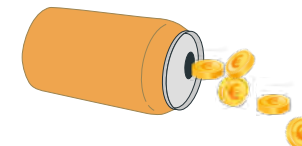
Dringend nodig: nieuw RUP Groen

In 2021 werd het ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) Groen van kracht. Gent beschermde in één klap 370 hectare waardevolle open ruimte door de bestemming te veranderen van hard naar zacht (natuur). Een knappe krachttoer. Maar vandaag lijkt elk gebied dat destijds níet in het RUP werd opgenomen, vogelvrij verklaard. De Leege in Drongen, het Apostelbosje nabij Sint-Anna, de open ruimte bij het Arbedpark en tal van andere waardevolle plekken: ze dreigen allemaal te verdwijnen onder een laag beton. Vlaanderen wentelt een onbetaalbare planschaderegeling af op lokale besturen. Toch moet het stadsbestuur absoluut een initiatief nemen, want zonder ingrijpend beleid wordt morgen niet beter dan vandaag – integendeel. Of positiever verwoord: dankzij doortastend beleid kan het bestuur onze stad vandaag voorbereiden op de grote uitdagingen van morgen.

Bescherm het groen in je buurt. Tips? Check gentsmilieufrent.be/lokaalverzet

Statiegeld werkt

Waar wachten we nog op?

Digitaal statiegeld of klassiek statiegeld? De Vlaamse regering blijft studie na studie bestellen om een systeem te kiezen. Al jarenlang wordt er onderzocht, gearzeld, getest en uitgesteld. GMF is lid van de Statiegeldalliantie. Eind 2024 trokken we naar Brussel voor Future of Waste, een soort van Europese 'statiegeldtop'. Daar werden verschillende inzamelsystemen voorgesteld en wat blijkt: statiegeld werkt, overal. In Nederland is sinds de invoer van klassiek statiegeld het aandeel flesjes en blikjes in het zwerfvuil met 79% gedaald. Gelijkwaardige resultaten zien we in 16 andere landen met vergelijkbare systemen. In Vlaanderen was een proefproject met digitaal statiegeld in 2023 geen groot succes: het systeem had geen effect op het zwerfvuil en bleek bovendien fraudegevoelig. Met onze blauwe zak zamelen we dan wel veel flesjes en blikjes in, het is gewoon niet goed genoeg. Dat stelde ook Europa: het zal ons niet lukken zonder de invoer van statiegeld. Dus: waarom nog langer twijfelen?

Volg alle acties via statiegeldalliantie.org

Lindenlei, niet Velgenlei

Stad Gent, dit moet beter

Samen met buurtbewoners gaat GMF in beroep tegen de vergunning voor een grote ontwikkeling langs de Lindenlei in hartje Gent. Wij zijn helemaal pro stadsvernieuwing, als het maar doordacht gebeurt. Een groot project langs een van de Gentse groenklimaatassen moet ambitieus vergroenen. 80 ondergrondse parkeerplaatsen - in het hart van de stad - en het autoverkeer afwentelen op een belangrijke fietsstraat is een slecht plan. Hopelijk heeft de deputatie van Provincie Oost-Vlaanderen wel oren naar onze bezwaren tegen dit project.

Lees het beroepschrift op gentsmilieufrent.be, of ga zelf eens kijken: fiets naar het Joods Monument en geniet van het parkje!

Quo vadis, Gent?

Bedenkingen bij het bestuursakkoord

Bon. De totstandkoming van het bestuursakkoord hebben we zowat live kunnen volgen. Laten we nu even kijken naar de inhoud. Enkele bedenkingen bij de plannen van het Gentse stadsbestuur de komende jaren - ter herinnering: opnieuw cruciale jaren waarin we het lot van de generaties na ons in handen hebben.

txt_Bouke Billiet pix_Bart Van Besien

Er staat heel veel goeds in
Natuurlijk kan je overal een 'maar' bij zetten (te vaag! te traag! geen geld!), maar: het bestuursakkoord, 52 bladzijden lang, bevat heel veel prima voornemens. Zoals: 'grootschalige en collectieve investeringen' om Gent klimaatneutraal te maken. De hernomen ambitie om tegen 2050 20 procent sociale en 20 procent budgetwoningen te realiseren. Het behoud van landbouwgronden. De inhaalbeweging voor voetpaden. Fietszones. 90 hectare bos. Zwemplekken. Een 'kwantumsprong' voor duurzame industrie (te vaag! Ach nee, nog even positief). Netto-ontharding van 30 procent bij een heraanleg. De 3+30+300-regel. Twee groenklimaatassen. Nieuwe parken en een onthardende heraanleg van pleinen. En om mooi te eindigen: natuurbegraafplaatsen.

Er staat een kanjer van een fout in
'We hanteren het principe van

ruimteneutraliteit waaronder het behoud van de verhouding tussen 'harde' en 'zachte' bestemmingen.' Zo staat het er, voor een stad waarvan drie kwart als harde bestemming (woon- en industriegebied) ingekleurd staat, een stad met een extreem hoge verhardingsgraad. Het gerespecteerde Betonrapport duidde in 2024 honderden hectare aan met waardevolle Gentse open ruimte die nu nog een harde bestemming heeft, en die dus dringend herbestemd dient te worden - de enige manier om deze ruimte te behoeden voor betonmolens. Daarnaast moet er tegen 2050 zo'n 175 hectare onthard worden om de Vlaamse doelstellingen rond de betonstop te halen. Maar Groen en Voor Gent vinden een status quo dus al goed genoeg. Wordt dit het bestuur van de pauzeknop?

Er staat ook veel niet in
Er kan bovendien bij heel wat zaken ook een maar. Groenklimaat-

assen bijvoorbeeld: wat verstaat De Clercq-II daaronder? Miezigerige bermen of aaneengesloten brede stroken met grote bomen? Gaat men hiervoor flink wat geld opzij zetten om grond te onteigenen?

'Een prima voornemen: "grootschalige en collectieve investeringen" om Gent klimaatneutraal te maken'

De Gentenaars hebben samen 1500 hectare aan tuinen. Dat is 1500 keer de Vrijdagmarkt, een reusachtige kans om onze biodiversiteit vooruit te helpen en de stad te verkoelen met grote bomen. GMF vroeg hierrond in zijn memorandum uitgebreid en motiverend beleid. Onze vrienden van Natuurpunt benoemden het heel

mooi: 'Maak van de Gentse tuinen een zesde groenpool.' Het bestuursakkoord: 'De Stad moedigt hen [Gentenaars en bedrijven] aan om geveltuinen te installeren en om tuinen ecologisch aan te leggen.' Tja. Betekent dat een grootschalige en begeistere vergroeningsgolf? Of een foldertje dat ergens stof zal liggen te vergaren?

De auto: terug van nooit weggeweest

De voorbije jaren zijn er veel parken bijgekomen en ging vooral de '300' van de 3+30+300-regel erop vooruit (zicht op 3 bomen, 30 procent boomkruinbedekking, maximum 300 meter wandelen tot een groene plek). Maar waar gaat het geschepente de wijkbomen ('3' en '30') zetten als er geen parkeerplaatsen mogen sneuvelen? Want dat is wat het hoofdstuk mobiliteit ademt: we gaan veel wortel bieden, maar aan stok doen we niet. De parkeernorm naar beneden bijstellen? Nee

hoor: enkel 'in sociale huisvestingsprojecten kiezen we bewust voor deelwagens'; meer kapitaalcrachtigen mogen ongehinderd de stad blijven vullen met privéblok. De parkeerkaart voor bewoners? Blijft gratis. Parking Zuid? Wordt 'eventueel' zelfs uitgebreid. Geen bus naar het bedrijf? Dan mogen de 'bestaande parkeerrichtlijnen flexibel worden toegepast.' De R40 als stadsboulevard? Nee, het blijft een 'volwaardige binnenring', waar autodoorstroming en leefbaarheid/oversteekbaarheid kennelijk te combineren zijn. Minder parkeerplaatsen op het openbaar domein? Alleen als dat gecompenseerd wordt met buurtparkings. Je zou bijna durven concluderen: rust is belangrijker dan resultaat. Begrijpelijk, de Honderdjarige Oorlog om de wijkcirculatieplannen kostte veel energie. Maar het is ook vreemd, want de Gentenaar heeft allerminst gestemd tégen sturend mobiliteitsbeleid.

GROENDAKEN DAKTUINEN & GROENGEVELS

OOK VOOR
DOE-HET-ZELVERS

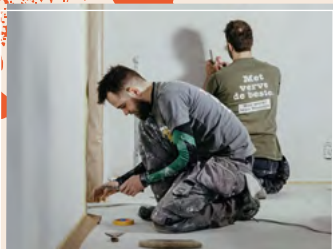

CANOPY

+32 (0)9 247 48 49
info@canopy-greenroofs.be
www.canopy-greenroofs.be

tintelijn

DE ECOLOGISCHE VERFWINKEL

In onze winkel en webshop kan je terecht voor gezonde verf en duurzaam schildersmateriaal.

DE DUURZAME AANNEMER

Je gevel of interieur opruimen? Tintelijn staat in voor jouw schilder-, kalei-, timmer- en pleisterwerken.

DE MODULAIRE MEUBELMAKER

Sinds eind 2023 maken we ook modulaire meubels op maat, ontworpen om die extra frisse toets in jouw ruimte te creëren.

info@tintelijn.be • 09 219 09 60 • Adolf Baeyensstraat 216, 9040 Gent

www.tintelijn.com

www.timobast.com

Vertrouwen is goed, zekerheid is beter

'Minder regels, meer vertrouwen': je zou slechtere samenvattingen kunnen verzinnen voor dit akkoord. Het schrappen van absurde regels is uiteraard een goede zaak. Maar dat is nog iets anders dan de economische transitie overlaten aan de industrie (zie verder) of het bouwen van sociale woningen aan projectontwikkelaars. Maar liefst elf keer valt het woord vertrouwen. Het stadsbestuur vertrouwt al dat vertrouwen blijkbaar zelf ook niet en voegt er voor het woonbeleid meteen aan toe dat er meer 'dwingende maatregelen' komen mocht het met dit verantwoord kapitalisme allemaal niet van een leien dakje lopen.

Er is zelfs een apart hoofdstuk 'Minder regels'; niet 'betere', maar 'minder' regels. Milieu en klimaat zijn niet gediend met een overheid die zichzelf kortwiekt. Waar beleidsmakers niet reguleren, betalen gewone burgers gewoonlijk het gelag in de vorm van minder (en minder kwalitatieve) publieke ruimte, ziekmakende lucht en andere door winstbejag aangetaste commons. Een voorbeeld: het vergunningsproces voor bouwprojecten moet 'drastisch ingekort' worden. Boezemt dat bij u veel vertrouwen(!) in dat ontwikkelaars voortaan vaker grote bomen zullen planten eerder dan een overvolle bebouwing (=meer €) te

'Men vindt voor het ruimtegebruik een status quo goed genoeg. Wordt dit het bestuur van de pauzeknop?'

realiseren? Wie nu vindt dat het GMF aan vertrouwen ontbreekt in de projectontwikkende medemens, moet op onze website maar eens kijken naar onze lijst bezwaarschriften.

De ernst van de crisis vraagt veel meer ambitie

We moeten zeer dringend decarboniseren als we 't hier een beetje leefbaar willen houden voor onze kindskinderen. Stad Gent moet de ambitie hebben om zwaarder te wegen op onze zware industrie. Ja, in het hoofdstuk over klimaat en natuur staat: 'Met de Gentse bedrijven nemen we een kwantsprong naar een duurzame industrie.' En hoe wordt dat uitgewerkt in het hoofdstuk economie? Een 'ondernemersvriendelijk beleid op basis van vertrouwen', en: 'We helpen bedrijven volop zoeken naar samenwerkingen'. GMF weet - want wij praten ook met bedrijfsleiders - dat er oprecht veel ambitie is bij een deel van de Gentse industriëlen. Maar of de Stad hiermee al het mogelijke doet om een kwantsprong aan te jagen? Onze lokale overheid kan, als vergunningverlener, grote aankoper, grote bouwheer en hoofdaandeelhouder van North Sea Port, wel degelijk mee het verschil maken. Het wordt allemaal veel te voorzichtig en omzwachteld verwoord. Waarom geen CO₂-budget per gebouw vastleggen? Waarom niet schrijven dat je vanuit Gent een scherpstelling van de Vlaamse aanbestedingsprocedures wil aanjagen? Waarom de beloofde 'bijkomende ruimte voor economie' (waar, overigens?) niet voorbehouden voor uitstootvrije bedrijvigheid?

Een maar bij al dit gemaar
Maar: het kan alle kanten uit. Kijk

'Milieu en klimaat zijn niet gediend met een overheid die zichzelf kortwiekt'

maar naar het voortschrijdend inzicht bij Voor Gent. Tijdens de kiescampagne sprak de dubbelpartij zich nog uit tegen het GMF-voorstel om ondergrondse autoparkings in te zetten voor fietsparkeren: 'De autoparking vervangen door fietsstallingen zal enkel de parkeerdruk verplaatsen naar de buurt.' Maar zie, het bestuursakkoord creëerde een opening en begin januari pakte mobiliteitsschepen Vandenbroucke uit met... ons voorstel. 't Loont om je te moeien. En dus:

Grijp de macht!

Een kleine groep die van zich laat horen heeft véél meer invloed dan een grote groep zwijgenden. Er zijn zeer veel milieu- en klimaatbewuste mensen in onze stad; GMF alleen al telt bijna 3000 leden. Als die actief deelnemen aan het maatschappelijk debat door aanwezig te zijn in de geplande wijkpanels en ook online, door wijkbudgetprojecten en bezwaarschriften in te dienen, petitie te tekenen en - vooral - door een actieve rol op te nemen in buurtcomités, dan kunnen we dit bestuur in de juiste richting duwen. Het kan. De macht ligt voor het grijpen.

GMF blijft de luis in de pels en maakte een nulmeting op: zie blz. 20-21

Gentenaars maken De Wilde Stad

GMF goes wild in 2025! Dat is alleszins de bedoeling van ons jaarthema De Wilde Stad. Maar welke wijze en wilde initiatieven kunnen we nu al vinden bij Gentenaars? We zochten het uit. Misschien inspireren we jou hiermee om zelf onze stad wat wilder, natuurlijker en leefbaarder te maken.

txt_An Van Hemeldonck pix_interviewees

1. Een grenzeloze tuin

Wat doe je met een lange smalle stadstuin, parallel met die van je burens? Tiemen en Annelies uit het Rabot kozen ervoor om samen met drie burens een stuk van hun tuin open te maken. 'We zaten als jonge ouders allemaal in dezelfde levensfase en het leek ons onmogelijk om in elke tuin én een schommel én een zandbak én een kippenren kwijt te kunnen.' De grenzeloze tuin zorgt nu voor meer speelruimte voor de kinderen – ideaal voor verjaardagsfeestjes – en werkt letterlijk en figuurlijk verbindend voor de ouders. 'Na bijna 15 jaar zijn we nog steeds tevreden. Een tuin in de stad is een welgekomen oase, zeker als die dan plots vier keer zo groot wordt!' En wild? 'Ja hoor! We hebben niet echt groene vingers. Maai-mij-niet is bij ons eerder maai-mij-nooit, waardoor er dus spontaan veel verschillende planten bijkwamen. En onlangs zat er zelfs een reiger in de tuin!'

Rabot

2. Een speciale kampeerplek

Helaas is wildkamperen in België verboden. Je tent opslaan in pakweg het Keizerspark mag dus niet. Er bestaan gelukkig wel andere initiatieven. Via Welcome to my Garden kunnen niet-gemotoriseerde reizigers gratis logeren bij al wie huis of tuin openstelt. In Groot Gent kan je zo op 69 locaties terecht. Ook WZC De Liberteyt uit Wondelgem doet mee, legt directrice Lies gedreven uit: 'Samen met de bewoners zoeken we naar manieren om als woonzorgcentrum actief en positief in de wereld te staan. We willen geen eiland zijn dat mensen liever vermijden. Daarom maken we van onze groene tuin graag een open ontmoetingsplaats voor alle generaties. We nodigen burens uit om te wandelen, hebben een moestuin en fruitstraat aangelegd en organiseerden zelfs een rockfestival. Kampeerters ontvangen via Welcome to my Garden past perfect binnen dat verbindende plaatje.'

Wondelgem

De wildste stad

Misschien kwam je bij de titel van dit artikel niet verder dan gedachten aan de Vlasmarkt tijdens de Gentse Feesten. Onze Muilenboom zet daar graag aan tot de wildste tafereel! Wie weet wil een buurtbewoner er wel een nestkastje ophangen?

Nam jij zelf al een ander inspirerend initiatief?

Post het op je socials met #dewildestad en #gmfgoeswild, of stuur ons een mailtje!

3. Een sociale kruidenbak

Deelmoestuinen, plukplekken voor fruit, geredde voedseloverschotten, groentepakketten, een Kar-Wij (cfr. p. 13), volkstuintjes, zelfplukboerderijen... qua voeding gaat het er in onze stad best al wild aan toe. Heel wat private, stedelijke en buurtprojecten rond voedsel zie je gebundeld op de website van Gent en Garde. Maar ken je de kruidenbak uit Moscou-Vogelhoek? Pieter en Jessica vertellen: 'De bak gaat rond in de buurt en de kruiden mag je gebruiken om te koken, als de bak voor jouw raam staat. Maar eigenlijk ligt de focus op de verhalen. In een bijhorend schriftje noteren alle buurtbewoners bij wie de bak is, iets over zichzelf. Zo leerden we dat onze buurvrouw hier al sinds 1990 woont en dat de grootvader van Sarah-van-enkele-huizen-verder al in deze wijk werkte. Zo is de kruidenbak een toffe gimmick om nieuwe kruiden én burens te leren kennen!'

Moscou

4. Een kippen tuin

Er zijn meer dieren in Gent dan je zou denken. Voorzie vogelvoer en je (gevel)tuin zit vol gefladder. Zowel in de kathedraal als in het Virginie Lovelinggebouw broeden slechtvalken. Langs de Coupure grazen schaapjes. In de Sint-Baafsabdij zitten bijenkolonies. Er dwalen vossen door de Brugse Poort en steenmarters door Macharius-Heirnis. In Sint-Amandsberg vinden we een charmant initiatief. Danny opende er zijn Kippen tuin: 'Eigenlijk zijn de kippen – wel 15 rassen – een uit de hand gelopen hobby. Als kind hield ik al enorm van dieren en toen ik hier kwam wonen, begon ik kippen te houden tussen de fruitbomen. Het bezoek van een vos dwong me voliëres te bouwen. De coronapandemie inspireerde me dan weer om de tuin open te stellen voor publiek, als veilige ontspanning in open lucht. Iedereen reageerde enthousiast en nu komen zelfs scholen op bezoek!'

Check it out! www.dekippen tuin.be

Sint-Amandsberg

5. Een lichte woning

Kijk je goed rond, dan vind je in Gent prachtige stadstuinen die wel bossen lijken, inclusief diverse fauna en weelderige flora. Ook vind je woonboten vol planten, schattige tiny houses, co-housings met gedeelde daktuinen en zo meer. Tot voor kort woonde Daniël op een nog specialere plek: een zelfgebouwde joert in de Muide. 'De joert past bij mijn filosofie van licht wonen. Ik koos bewust voor een kleine woning op een onverharde plek in de stad. Dat is dus geen vorm van escapisme of drang om diep in de natuur te leven, maar wel een keuze voor tijdelijkheid en lichte invulling van de stedelijke ruimte. En ja, er waren veel dieren in de buurt, zelfs een vos! Via een microfoon en de software van BirdNET-PI registreerde ik trouwens alle vogelgeluiden. Massa's soorten! Maar het allermooiste... dat zijn gewoon de meeuwen die overdag naar Gent vliegen om eten te zoeken en bij valavond terugkeren naar de haven.'

Muide

Wildeplantenbeurs

in de Bourgoyen-Ossemeersen

NATUURCENTRUM JAN HUBLÉ, DRIEPIKELSTRAAT 32, 9030 MARIAKERKE (GENT)

zondag
4 mei
10-17.30 uur

Verkoop van inheemse planten,
kruiden en moestuinplanten

Biobar met zonneterras

Een heleboel activiteiten voor
groot én klein

Duurzame spulletjes,
ambachten en workshops

 Natuurpunt
Regio Gent

Het volledige programma vind je op www.natuurpuntregioent.be of scan de QR-code

 @ohne.gent www.ohne.be

Bij OHNE shop je
biologisch, lokaal
en verpakkingsvrij.

PAK UIT
ZONDER VERPAKKING

 Natuurlijk onverpakt.

Steendam 68 &
K. Elisabethlaan 22,
9000 Gent

-10%

Deze advertentie geldt als
KORTINGSBON
van 10% bij OHNE Gent.

 HOTA ERKENDE CV

**SAMEN BIO-ECOLOGISCH
BOUWEN MET HOUT**

**ZOEK JE EEN PARTNER VOOR JOUW
(VER)NIEUWBOUW OF TOTAALRENOVATIE?**

CONTACTEER ONS VIA:
WWW.HOTA.BE / CONTACT OF INFO@HOTA.BE

Amira — 'Ik wil mensen inspireren, naar de boerderij halen en aansporen om te kiezen voor korte keten'

In deze rubriek laten we iemand aan het woord die zich rechtstreeks of onrechtstreeks inzet voor een duurzamer Gent. Deze keer aan de beurt: Amira Adam

'Kar-Wij is echt ontstaan uit idealisme. Met mijn mobiele keuken wil ik een schakel zijn in een systeem waarin boeren een fair loon krijgen voor hun werk. Een systeem waar mensen terug contact hebben met het veld en waar minder voedseloverschotten zijn. Ik rijd met mijn kar naar boeren om hun groenten te verwerken tot bewaarbare producten en ik geef workshops op het veld. Daarnaast kan je me ook inhuren voor catering.'

'Meedraaien in onze economie druist soms een beetje in tegen mijn principes. Ik ben een voorstander van circulaire economie, maar als zelfstandige kan je niet anders dan altijd maar groeien. Zo zou ik liefst vooral kleinschalige opdrachten doen, maar dan kom ik gewoonweg niet uit de kosten.'

'De dingen die ik op persoonlijk vlak doe voor het milieu zijn voor mij heel vanzelfsprekend en dat zit vaak in kleine dingen. Ik vind het belangrijk om duurzaam en lokaal te winkelen en te eten. Als het niet voor mijn eigen zaak was, had ik nooit een auto gehad en deed ik nog steeds alles met de fiets. Fast fashion is ook niet aan mij besteed, ik koop heel veel dingen tweedehands.'

'Het zou leuk zijn als ik met mijn project ook anderen kan inspireren om met hun ideeën rond voedseloverschotten aan de slag te gaan. Ik solliciteer hier niet als manager, maar het zou toch leuk zijn als er overal in Vlaanderen karren als de mijne zouden rondrijden?'

txt_Hanne Neys pix_GMF

Je bioboodschappen*:

- een eitje
- een peulschil
- a piece of cake

*Als je ze bestelt via onze webshop, tenminste.

**De
Wassende
Maan**

**De biodynamische
boer sinds 1979.**

Luca — 'België is niet het land van de chocolade, maar van de chocolatiers'

Luca_40
roots_Italië

Van overal reizen mensen naar België om het werk van onze chocolatiers te proeven. Dat alles dankzij de cacao boon. Luca leert ons dat cacao echter veel meer is dan een ingrediënt. Wie de volle potentie van cacao wil benutten, moet de reis die het aflegt begrijpen. Die reis is ook die van Luca. Vanwege chocolade reisde hij de wereld rond, vond hij de liefde en kwam hij uiteindelijk terecht in Gent.

In India werd Luca verliefd op de Gentse Ellen. Ze deelden de passie voor de cacao boon, de Indiase manier van leven, en de wil om armoede te bestrijden. Daarom begonnen ze in 2015 met GoGround Beans & Spices: cacao productie in samenwerking met de lokale bevolking. De Indiase jeugd keek eerst vreemd van hun smartphone op: waarom zou een Europeaan hier handenarbeid verrichten en niet kiezen voor een westers luxe leven? Precies aan die denkwijze wil Luca een draai geven. Door eerlijke en duurzame productie mogelijk te maken toont hij dat het anders kan.

Dit leidde uiteindelijk tot de opstart van 'Holy Cow' in Gent, waarmee Luca Indiase chocolade recht tot bij ons brengt. Hier kan men van leren. België is niet het land van chocolade, zegt Luca, maar het land van chocolatiers. We maken goede pralines, maar de zorg voor het ingrediënt is even essentieel. Hoewel Luca nog veel naar India reist en diep geworteld blijft in zijn Italiaanse en Indiase afkomst, heeft Gent een speciaal plekje in zijn hart. 'Gent is de allermooiste stad', zegt hij.

En wat hij bijzonder waardeert: 'Fietsvriendelijke straten en een warm huis voor onze kinderen!'

txt_Remi Leroy pix_GMF

Weg met de mythes over plastic

Bakeliet heeft de olifant niet gered, recyclage wordt overschat en opruimacties creëren een foute perceptie: als beleidsexpert bij de Zwitserse ngo OceanCare doorprikte uitgeweken Gentenaar Ewoud Lauwerier de hardnekkige mythes over plastic (*) en plasticvervuiling, want de remedies die de industrie voorstelt maken de problemen alleen maar groter. De enige échte oplossing is de productie en het gebruik van plastic drastisch reduceren.

txt_Toby Lauwerier pix_Ewoud Lauwerier

Ewoud:

'De industrie vertelt telkens hetzelfde verhaal. Er is zoveel plastic want dat vervangt andere materialen, goed nieuws! Ik noem het de geboortemythe van plastic. Ivoren biljartballen werden vervangen door bakeliet en zo was de olifant gered, hoe- ra! Auto's en vliegtuigen werden lichter en dus zuiniger dankzij het gebruik van kunststoffen, fantastisch!'

'Plastic is het werkpaard van ons kapitalistisch groeimodel'

Frontaal: Mooi niet?

We zagen het gebruik van alle mogelijke materialen en grondstoffen de voorbije decennia exponentieel toenemen. Er is niet alleen meer plastic nodig, maar ook meer staal, hout, energie en water. Plastic is het werkpaard van ons kapitalistisch groeimodel: het is licht, goedkoop en in oneindig veel vormen toepasbaar. Dankzij

de plasticindustrie kunnen andere industrieën groeien. Lichtere vliegtuigen en auto's zorgden voor meer vliegtuigen en grotere auto's.

Maar zonder kunststof was de olifant dood?

Die sterft misschien niet uit door toenemende biljartbalproductie, maar dat is naast de kwestie. De uitleg van de industrie noem ik een Flintstones-argument: in de steentijd reden houten auto's met stenen wielen want er waren nu eenmaal auto's nodig. De industrie kijkt op dezelfde manier naar onze huidige wereld. Alle plastic in hedendaagse auto's vervangen door metaal: onvoorstelbaar! Uiteraard, maar een wereld met minder behoefte aan auto's, dat kunnen ze zich nog minder voorstellen.

Plastic gaat voedselverspilling tegen!

Nog zo'n non-argument dat de plasticlobby eindeloos herhaalt! De cijfers tonen nochtans dat voedselverspilling de laatste decennia steeds meer toe-

neemt, net als de hoeveelheid verpakking. De oplossingen tegen voedselverspilling liggen niet in meer plastic maar in kortere aanleverketens en meer lokale productie.

'Het is zinloos om te blijven dweilen, de kraan moet dicht'

Over oplossingen gesproken, ook daarvoor bestaan mythes?

Het grootste probleem van plastic is niet dat we het weggooiën maar dat we er veel te veel van maken. Uiteraard moeten we vermijden dat plastic in de natuur terecht komt. Dat moeten we doen door de kraan dicht te draaien, niet door te blijven dweilen. Initiatieven zoals de Ocean Cleanup zorgen voor een totaal foute beeldvorming. Op een extreem kapitaalintensieve manier, met een net van 2,5 kilometer, schep je wat halve PET-flessen uit de oceaan, maar ook niet meer dan dat. Je blijft

zitten met afval waar je niets mee kan aanvangen.

Recyclage dan maar?

Plastic kan niet oneindig gerecycleerd worden zoals aluminium of glas. In het recyclageproces ontstaan nieuwe problematische chemische stoffen. En een plastic fles hergebruiken zoals een glazen fles? Ik zou het niet aanraden, ze is er simpelweg niet voor gemaakt. Ook de mythe van bioplastics gaat al decennialang mee. Maden of champignons die plastic opeten: klinkt leuk, maar de realiteit toont dat de toepasbaarheid en opschaalbaarheid erg beperkt blijven.

Je volgt de onderhandelingen over het nieuw plasticverdrag van de VN. Waar loopt het mis?

Aan de ene kant is er een grote coalitie van landen die pleiten voor een sterk verdrag dat werkt op vermindering en normering van plastic. Europa ziet vooral zichzelf als beste leerling van de klas, maar het bewustzijn en

de wetgeving in verschillende Afrikaanse en Zuid-Amerikaanse

'In Europa vinden we vooral van onszelf dat we goed bezig zijn'

landen staat een stuk verder. Aan de andere kant kun je een groep olieproducerende landen zelfs niet de slechtste leerlingen van de klas noemen, ze willen simpelweg niet in de klas zitten. Bij dalende vraag naar fossiele brandstoffen vormt plasticproductie hun levenslijn. Als het van hen afhangt, komt er geen verdrag of gaat dat hoogstens over afval en niet over productie of chemische vervuiling.

Welke rol speelt OceanCare bij de onderhandelingen?

Wij zijn waarnemer. Dat is een belangrijke rol, wij zorgen ervoor dat het debat publiek blijft en oefenen druk uit. Wij leveren technische informatie aan delegaties en laten onze rapporten strategisch *rondslin-*

geren. Sommige delegaties zijn zich niet bewust van de mythes rond plastic, dus wij zetten die op de agenda.

Tot slot: OceanCare is een Zwitserse ngo, maar jullie hebben niet eens een zee?

Veel Europese rivieren beginnen in Zwitserland. De oceaan voelt misschien exotisch, hij begint hier en we voelen ons ermee verbonden. Dankzij OceanCare zijn dolfinaria trouwens al heel lang verboden in Zwitserland! Het land is één van de rijkste ter wereld. Ik denk vaak: als het lukt om hier iets te veranderen, moet het overal lukken!

(*) in de ruime zin van het woord: plastics, of kunststoffen. Of alle kunststof plastic is, dat vraag je beter aan een chemicus!

Ewoud werkt aan een boek over plasticmythes. De publicatiedatum is voorzien ergens midden 2025, meer info: www.oceancare.org

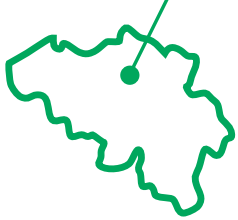

Ewoud Lauwerier
_Plastic policy expert
bij OceanCare

_Was eerder academisch medewerker Politieke Wetenschappen aan de Universiteit van Lausanne

_Miste in wat hij zelf een steriele universitaire omgeving noemt de link tussen onderzoek en concrete actie, dus schoolde zichzelf om tot activist

Mechelen

GMF op bezoek bij Klimaan in Mechelen

GMF is goed bezig hier in Gent - al zeggen we het zelf! -, maar hoe gaat het er in andere steden aan toe? Zijn we uniek in België, of hebben we hier en daar broeder- of zusterorganisaties? Frontaal trekt op ontdekkingsreis. Eerste stop: Klimaan, Mechelen.

txt_Sabine Huyghe pix_Klimaan

In een gezellige Mechelse koffiebar spreken we met Patrick Van Assche, bevolegd vrijwilliger bij Klimaan.

Wat is Klimaan precies en hoe zijn jullie ontstaan?

'Klimaan vzw werd in 2018 opgericht door een groep twintigers en dertigers die iets wilden doen rond de energietransitie. De naam is een samentrekking van klimaat en 'Maneblussers', de geuzennaam van de Mechelaars. Klimaan bestaat uit twee poten: een cvso, een coöperatie dus, en een vzw. De coöperatie plaatst zonnepanelen, beheert deelwagens en bouwt warmnetten...Er zijn ongeveer 1.500 aandeelhouders. Momenteel

loopt er een project waarbij we 118 zonnepanelen plaatsen op het politiecommissariaat in Sint-Katelijne-Waver.'

'We werken in Klimaan in werkgroepen rond de thema's lucht, water, energie en grond. Samen met de burgers van Mechelen willen we water en energie besparen, groene energie opwekken en afval vermijden door spullen te delen en te hergebruiken. We promoten ook lokale duurzame landbouw, we zorgen voor meer bomen en groen, en nog veel meer. Naast die themagroepen zijn er ook werkgroepen rond communicatie en IT. Ondertussen zijn we ook gestart met Klimaan in Sint-Katelijne-Waver en Bon-

heiden, elk met een eigen werking. Iedere vrijwilliger mag ideeën aanbrengen, er wordt niet van bovenaf opgelegd wat er moet gebeuren.'

Tof, ook bij ons kunnen vrijwilligers zelf een project opstarten! We zitten hier in een koffiebar, is dat omdat jullie zelf geen vaste stek hebben?

'Klopt, we hebben geen kantoor. Klimaan vzw draait volledig op vrijwilligers - alleen de coöperatie heeft enkele betaalde krachten. Op onze 'Klimaandelijke' meeting bespreken we de stand van zaken en worden nieuwe ideeën aangebracht. Soms vergaderen we op café of bij iemand thuis, we vinden ook regelmatig onder-

Gluren bij de burenen

dak bij een sociale organisatie hier in de buurt. We dromen wel van een eigen plek.'

Jullie zijn met heel wat projecten bezig. Licht er eens enkele toe?

'Een heel groot en uitdagend project was de plaatsing van zonnepanelen in de sociale wijk Otterbeek. Dat is een mooi voorbeeld van hoe coöperatie en vzw vaak elkaar aanvullen: vrijwilligers gingen van deur tot deur om mensen te informeren en warm te maken voor het project.

In eerste instantie zorgde het energiedelen voor heel wat extra administratie, de kosten werden doorgerekend door de energieleveranciers. Zo werd het project bijna onhaalbaar. We werken samen met de stad aan een oplossing.'

'Klimavelo is een ander leuk project binnen Klimaan: minder mobiele mensen kunnen beroep doen op een van de vier elektrische fiets-riksja's. Binnenkort komt er een gesprek met Stad Mechelen om

ondersteuning te vragen voor Klimavelo. Straks in de lente wordt Klimavelo ook in buurgemeente Bonheiden gelanceerd.'

'En dan is er nog 'Klim(t) aan je gevel', met grote gelijkenissen met jullie Geveltuintbrigade in Gent. We ondersteunen Mechelaars en Bonheidenaren bij het ontwerp en de aanleg van een geveltuint. Wij voorzien alle nodige informatie en bekijken samen met de bewoner welke geveltuint het best bij het huis past. Er werden in twee straten ook workshops georganiseerd waarin wij de tuintjes aanlegden. Hiervoor werkten we ook samen met de Klusbib, een uitleenpunt voor werkmateriaal.'

Hoe is jullie relatie met het stadsbestuur?

'We hebben een constructieve relatie met de beleidsmakers. Klimaan dient regelmatig dossiers in om subsidies aan te vragen voor duurzame projecten, en we werken vaak samen. Zo waren we een van de trekkers van het Knal

Energiefestival, georganiseerd door de stad. Een heel weekend lang waren er allerlei workshops en lezingen rond duurzaam renoveren, componeren en delen.'

GMF doet soms ook graag eens ludiek. We doen gek op de Gentse Feesten, en op de Big Jump springen we in de rivier om aandacht te vragen voor proper (zwem)water. Leef dat ook hier in Mechelen?

De Big Jump wordt hier georganiseerd door Natuurpunt. Wij hebben wel een zwembaddok in de Dijle, dus de vraag naar proper zwemwater is hier minder urgent. Wij doen daar zelf nog niets rond, maar jullie brengen ons wel op ideeën!

Graag gedaan. Bedankt voor dit fijne gesprek en de start van een mooie eco-bromance!

Lees alles over Klimaan en hun projecten op klimaan.be

NULMETING

10 opgaven voor het stadsbestuur

Waar te beginnen met een krachtig milieu- en klimaatbeleid? GMF selecteerde 10 sprekende cijfers waarrond het lokaal beleid aan de slag kan. Dit is een nulmeting, een 'foto' van vandaag. Sommige cijfers moeten (dringend) omlaag en andere omhoog. Binnen 5 jaar herhalen we deze oefening. Zo maken we het rapport van ons stadsbestuur. Afspraak in 2030, hier in Frontaal!

txt_Bouke Billiet pix_Envato

1
29.149
huishoudens zonder aardgas aansluiting
(of een kwart van de 123.149 Gentse huishoudens; andere warmtebronnen: stookolie, warmtepomp, pellets...)

5
1
lagere school voldoet aan de WHO-norm voor luchtkwaliteit
(Gent telt 121 lagere scholen)

6
63 %
actieve schoolverplaatsingen door 10- tot 18-jarigen
(te voet: 19%, met de fiets: 44%)

2
15 %
boomkruinbedekking
(binnen een cirkel van 500 meter rondom het gemiddelde Gentse gebouw wordt 15% van de grond beschaduwed door bomen)

7
13.6 ton
korteketenvoeding door Stad Gent aangekocht per jaar
(van de grote contracten (scholen en zorgcentra) weet de Stad niet hoeveel procent korteketen is)

8
7.43 %
van het Gentse grondgebied is bos
(doel: 8% tegen 2030 - Vlaams gemiddelde: 11%)

3
1251 m²
nieuwe verharding per dag
(dat is elke 8 dagen een hectare)

9
1
publiek zwemwater
(voor 270.000 inwoners)

10
730 <> 53.388
aantal deelwagenparkeerplaatsen <> totaal aantal straatparkeerplaatsen
(dat is 1.4%)

Natuurinclusief bouwen

Ontdek hoe jouw project zorgt voor meer biodiversiteit

Heb jij bouwplannen? Of ken je iemand die gaat verbouwen? GMF zocht uit hoe je niet alleen jouw wooncomfort verhoogt, maar ook dat van de dieren in je buurt.

'Natuurinclusief bouwen gaat over het inbedden van gebouwen en infrastructuur in onze omgeving door ze functioneel in te richten voor mens, dier én plant.' Ik ben op bezoek bij bioloog Niels Luyten. Hij is voor de provincie Oost-Vlaanderen coördinator van het Interreg-project Natuur-inbouw, een Europees project waarin 22 partners uit Vlaanderen en Nederland samenwerken om van natuurinclusief bouwen de gangbare bouwpraktijk te maken.

txt_Bert Barla pix_Niels Luyten, VBNL, René Janssen

De stad als leefgebied

Voor maar liefst 200 Europees beschermde soorten zijn stedelijke gebieden van vitaal belang als leefgebied. Sommige daarvan, zoals onze huismus, leven al duizenden jaren in de nabijheid van mensen en hun gebouwen.

Soorten als gierzwaluw, zwarte roodstaart en muurvaren vinden in gebouwen een prima alternatief voor rotsen en kliffen waar ze van nature voorkomen. Andere soorten hebben natuurlijke nest- en schuilplaatsen zien afnemen door verstedelijking of intensivering van de landbouw. Gaatjes, hoekjes of spleten in gebouwen zijn voor hen een prima alternatief.

Door (energie-)efficiënter te gaan

bouwen worden die gaatjes, hoekjes en spleten steeds schaarser. Willen we de biodiversiteit in de stad behouden, dan moeten we de natuur een handje helpen.

'We moeten gebouwen veel meer als een verlengstuk van de natuur gaan zien'

De gezonde stad

Het is zaak om gebouwen veel meer als een verlengstuk van de natuur te zien. Vroeger werd een gebouw ontworpen en gebouwd om daarna, in het beste geval, eens na te denken over het groen in de resterende ruimte. Tegenwoordig is er gelukkig al meer aandacht om groen en gebouw gezamenlijk te bekijken, van planfase tot ingebruikname.

Voor een optimale biodiversiteit moet je daarbij focussen op vijf V's: voedsel, veiligheid, voortplanting, verbinding en variatie. Het potentieel van gebouwen zit vooral in de V van voortplanting. Nestgelegenheid dus. Maar groendaken bijvoorbeeld hebben ook potentie voor de V van voeding. En spouwen en zolderruimtes worden door vleermuizen gebruikt als rust- of overwinteringsplek: de V van veiligheid.

Natuurinclusief bouwen draagt op die manier ook bij aan een gezonde leefomgeving. Groen zorgt voor verkoeling en de opvang van regenwater. Maar ook voor onze mentale gezondheid is een groene leefomgeving ontzettend belangrijk.

Hoopvolle initiatieven

Ruim 10 jaar geleden plaatste projectontwikkelaar Locus 20 gierzwaluwkasten in het woonproject NEO aan de Voorhavenlaan in Gent. Inmiddels broedt in de Voorhaven een heuse kolonie, verspreid over een 50-tal nestkasten. Wist je trouwens dat gierzwaluwen in de lucht eten én slapen? Sterker nog: hun poten raken niet één keer de grond tussen het opstijgen uit hun nest hier en de terugkeer vanuit de overwinteringsplaatsen in centraal Afrika het jaar daarop.

Op het VAC aan het Sint-Pietersstation broeden sinds 2015 slechtvalken. Het dak van dit hoge overheidsgebouw was een geliefkoosde broedplek voor duiven en meeuwen. Dat deden ze ook in de buurt van de ventilatieschachten met risico's voor de volksgezondheid in het gebouw. Omdat er al slechtvalken in Gent leefden werd op het dak een nestkast geplaatst. Binnen de week was die ingenomen en sindsdien is de overlast door duiven en meeuwen verleden tijd. Bonus: als werknemer in het gebouw ben je met wat geluk getuige van een jonge slechtvalk die zijn prooi op jouw vensterbank komt verorberen.

'Ook bij de verbouwing van de Leopoldkazerne tot provinciehuis en appartementencomplex is er aandacht voor natuurinclusief bouwen', vertelt Niels. 'Dat leidde al tot leuke resultaten. Een koppel putters bracht hun jongen hier groot met zaden van planten in de grote middentuin. En op onze groendaken zochten zwarte roodstaarten naar insecten voor hun jongen.'

Hoopvolle initiatieven, maar natuurinclusief bouwen staat vandaag de dag nog bij te weinig bouwheren en ontwerpers in het vizier. En voor diegenen die ervoor open staan is het vinden van de juiste informatie vaak een zoektocht. 'Met het Europees project willen we daar verandering in brengen.'

'Natuurinclusief bouwen draagt bij tot een gezonde leefomgeving'

INSLAG

Ethische mode & lifestyle

OLOW: Nieuw in onze collectie

OLOW is een canvas voor creatieve geesten, een ontmoeting tussen kunst en duurzaamheid. Samen met kunstenaars van over de hele wereld creëren ze unieke prints die verhalen vertellen. Verantwoord geproduceerd in Portugal, genderneutraal & altijd met een speelse twist.

OLOW is niet zomaar kleding – het is draagbare kunst met een missie.

MAIUM

MAIUM brengt stijl en innovatie samen in regenjassen gemaakt van gerecycleerde plastic flessen. Ontdek de nieuwe collectie met tal van nieuwe frisse kleuren en modellen. Blijf droog, blijf duurzaam.

www.inslag.gent
 FB: Inslag
 IG: @inslaggent
 hello@inslag.gent
 +32 468 31 63 20

Brabantdam 63, 9000 Gent
 ma: 11u – 18u
 di – za: 10u – 18u
 shopopzondag: 11u – 18u

OP TOUW

Bekijk onze agenda voor alle workshops, expo's & andere events op onze website, Facebook en Instagram.

Inschrijven voor een event? Stuur een mailtje naar hello@inslag.gent

CÎME Workshop

Ontdek het verhaal van Cîme & welke producten bij jou passen!

Make Up Demo

Onze in-house make up specialiste Kobie helpt je op weg met de duurzame producten van Und Gretel!

Workshop Visueel herstellen

Stuk kledingstuk? Lore helpt je om er iets moois van te maken!

Opschalen maar!

De provincie wil inzetten op 5 bijkomende demonstratieprojecten waar, bij zowel nieuwbouw als renovatie, natuurinclusief bouwen wordt toegepast.

Ook Stad Gent is met 3 projecten partner in het project. In het Rattendalepark komt een faunatoren voor bosuilen, steenmarters en vleermuizen. Visdiefjes zullen een geschikte broedplek vinden op de nieuwe wedstrijdstoren aan de Watersportbaan. En op de oude abdijmuren van de Sint-Baafsabdij experimenteert de stad met softcapping: gras en planten die water vasthouden zodat het niet in de muren dringt. De planten bieden ook voedsel voor bijen, vlinders en kevers die op hun beurt voeding zijn voor vogels.

Daarnaast worden bijscholingingen gegeven aan aannemers,

architecten, projectontwikkelaars, beleidsmedewerkers en renovatieadviseurs. Ook adviseurs van de MilieuAdviesWinkel nemen hieraan deel. 'We besteden al aandacht aan vergroening en ontharding, maar de focus op noden van specifieke dieren ontbreekt nu nog', vertelt renovatiebegeleider Stefaan Claeys.

In Nederland gaat men alvast een stapje verder. Nieuwbouwprojecten moeten per 110 m² gesloten gevel- of dakoppervlakte minimaal 1 nestvoorziening voor mus en gierzwaluw hebben. Ook voor vleermuizen zijn er minimumeisen. Een goede zaak, vindt Niels, al valt of staat alles met een correcte uitvoering. 'Om te vermijden dat zo iets verwordt tot het afvinken van een verplicht iets, blijft het belangrijk om in te zetten op sensibilisering, kennisontwikkeling en ondersteuning bij elke speler in de bouwketen.'

Ons eigen huis

Na het gesprek met Niels denk ik na

Zelf aan de slag? Deze tips helpen je op weg.

1. Bekijk welke soorten er al zijn

Vliegen er bijvoorbeeld al vleermuizen of mussen rond? Kijk dan of je extra rust- of nestplaatsen kan aanbieden. Op www.waarnemingen.be zie je welke soorten zijn waargenomen in jouw buurt.

2. Kies jouw maatregelen

De ecologische vereisten van soorten bepalen veel. Je kunt dus zelf sturen op welke soorten je graag zou willen helpen. www.nknb.nl/maatregelen/ is een interessante site met praktische maatregelen waarbij je kunt filteren op soort en gebouwonderdeel.

3. Natuur is overal, maar heb geduld

Met natuurinclusief bouwen creëer je een (over-) aanbod aan stand-, rust- of nestplaatsen, zodat planten diersoorten kunnen kiezen waar ze zich vestigen. Voor sommige soorten duurt het wel even voordat ze nieuwe plaatsen verkennen of gebruiken. Andere soorten (mezen, gewone dwergvleermuis...) zullen sneller nieuwe plekken verkennen.

4.

Volg een webinar

Meer weten? Schrijf je in voor een webinar van de provincie op 27 maart of 28 april <https://cdn.flxml.eu/f-7266610a506b0423>

Voortaan

Voortaan kiezen voor een duurzame levensstijl vraagt om nieuwe gewoontes. We helpen je graag op weg met enkele huis-, tuin- en keukentips. Klein begonnen ...

Glitters slecht voor het milieu? Maak ze zelf!

Glitters zijn heerlijk feestelijk, maar ze zijn helaas niet goed voor ons milieu. Behalve als je ze zelf maakt, dan kan je op al je aankomende lente- en zomerfeesten glitteren als nooit tevoren! Bovendien zijn ze eetbaar dus je kan er ook al je gerechten mee opvrolijken of de glitters mengen met je lippenbalsem.

Hoe maak je de glitters?

- Zet **200 ml water** in een pannetje op een middelhoog vuur. Voeg al kloppend **1 eetlepel maïzena** toe en blijf kloppen tot je een helder en smeug papje hebt.
- Giet het mengsel uit en maak per kleur die je wilt maken een bakje. Voeg de **vloeiende voedingskleurstof** toe (een paar druppeltjes zijn voldoende).

Vrolijk elk feestje of gerecht op met je eigen glitters

- Roer daarna door elke portie glitters een mespunt **goud-of zilverkleurige kleurstof**.
- Smeer met een borsteltje alles uit in een dunne laag op een vel vershoudfolie of bakpapier en laat dit een dag of drie drogen. Als je sneller dan dat wilt glitteren, kan je de vellen ook in de buurt van de verwarming leggen.
- Als je het glittermengsel goed kan lostrekken van de folie is je glitter goed genoeg gedroogd. Verzamel ze per kleur in de keukenmachine en hakken maar!

txt_Hanne Neys

Heb je zelf goede ecologische DIY-tips? Stuur ze door naar frontaal@gentsmilieufront.be!

Lineair wandelen

Voor wie er genoeg van heeft altijd in een rondje te wandelen, heeft de NMBS "Groene haltes" in de aanbieding. Je wandelt langs een fraaie route, in een min of meer rechte rechte lijn tussen twee stations. De afstanden variëren tussen de 12 en de 26 kilometer, maar via de bus kun je vaak verkorten. Gedaan met rondjes lopen. Deze "Groene wandelingen" worden, als papieren folders of als downloadbare bestanden, samengesteld en verspreid door de vzw TreinTramBus. Los daarvan worden Groene haltes ook verbonden door "Treinstappers", die je kunt downloaden op groteroutepaden.be. Ze lopen uitsluitend over GR-paden en ze worden ontwikkeld en uitgege-

De Groene haltes van de NMBS

ven door Grote Routepaden vzw in boekjes, die ook "Treinstappers" heten. Wij liepen er een, van Munkzwalm naar Lierde. Bijna 20 kilometer, in de winter is dat genoeg voor een dag wandelplezier: door de vallei van de Zwalm, door bossen en over groene heuvels. Er zijn wat stukjes lintbebouwing, maar meestal doet de wandeling haar naam eer aan. Ook de treintrajecten bieden soms mooie vergezichten.

Helaas kostte deze trip wel twee enkele reizen. Waarom is er nog geen voordelig combiticket? En: haast je. De regering De Wever gaat haltes opheffen. Hoeveel Groene?

txt_pix_Joris Eschauzier

kooktijd

skills

Romige pastinaaksoep met pastinaak en sojamelk

Een pinksternakel voor Pinksteren, maar ook hartverwarmend bij maartse buien of aprilse grillen!

txt_pix_ProVeg

Ingrediënten — 4 personen

- 2 el olijfolie
- 250 ml water
- 2 medium pastinaken (geschild en gesneden, ongeveer 250 g)
- 1 l ongezoete sojamelk
- 1/2 citroen (geperst)
- 1 ajuin (gesneden)
- 2 el gesnipperde peterselie
- 2 stengels bleekselder
- peper en zout
- 1 wortel (gesneden)

Bereiding

- Schil de pastinaken en snijd in kleine stukken.
- Verwarm de olie in een kookpot, stoof de ui met een snuffje zout tot die licht glazig is. Voeg de andere groenten toe en roerbak 5 minuten op middelhoog vuur. Voeg 250 ml water toe en laat nog eens 15 minuten sudderen.
- Voeg de sojamelk toe en mix de soep mooi glad. Warm op onder goed roeren (sojamelk kan snel aanbranden!), en breng op smaak met zout, peper en citroensap. Verfijn de smaak eventueel met bouillonpoeder in warm water. Garneer met wat peterselie in het bord, en klaar!
- Mogelijke variatie: voeg bij het stoven van de groenten een laurierblaadje en/of takjes tijm toe. Neem die wel opnieuw weg voor je de sojamelk toevoegt.

Ontdek meer recepten op proveg.com

Snoeiwerken
Vellingen
Aanplanten en verplanten
Boomtechnisch advies
Ploffen voor o.m. bodemdrenage

DE GOEDE ZAAK
BIJLOGISCHE CATERING
AMRACHTTELLIJKE SEITAN

Bewuste catering gezocht?
Wij koken naar jouw smaak en budget
vanaf 35 p.

privé-feest bedrijfsevent
workshop teambuilding
www.de-goede-zaak.be

Ontdek onze webshop
met biologisch lekkers

seitan broodbeleg
ontbijtgranen
www.seitan.be

Huisje op wielen
polyvalente mobiele ruimtes

www.huisjeopwielen.be

Het groen achter de oren

Golf van Gent

Lisa Maréchal

Tijdens de eerste uren van zijn ambt heeft Trump beslist dat de Golf van Mexico voortaan de Golf van Amerika zal heten. (...) Voor alle duidelijkheid: alleen in de Verenigde Staten wordt de zee omgedoopt. De rest van de wereld moet niet volgen. Voor Amerikaanse Google Maps-gebruikers heet de Golf van Mexico binnenkort de Golf van Amerika. Voor gebruikers in Mexico behoudt de Golf van Mexico zijn naam. Gebruikers in de rest van de wereld zien beide namen.'

Beste stadsgenoten, dit scheidt kansen! Laten we wat stukjes water en land een betere naam geven. Doen jullie mee?

Ik ben al begonnen en heb de kaart van Gent en omstreken erbij genomen. Ik ben dolenthousiast! Alweer een geweldig idee van Donald Trump. Eind januari heb ik Sundar Pichai, CEO van Google, een lijstje gestuurd met namen die aangepast moeten worden. Hij antwoordde dat hij het zal regelen en feliciteerde me met mijn moderne houding. Als alles volgens plan verloopt, zouden bij het ter perse gaan van dit blad mijn suggesties doorgevoerd moeten zijn.

We beginnen met de gemakkelijke plaatsen. Evergem wordt Evergent, Wondelgem wordt Wondelgent. We krijgen een Merelgent, een Sint-Martens-Gent, een Ekkergergent, een Drongent, een Landegent, een Wettergent, een Kolegent, een Gentkerke, een Gentakker, een Sint-Gents-berg, een Zaffelgent en een Sleigent. Het kanaal Gent-Terneuzen noemen we vanaf nu simpelweg het kanaal van Gent, de Schelde wordt de Gentstroom.

Dan is er nog Puyenbroeck. Dat ligt ook best dicht bij Gent, niet? Dat er in een broek, een nat gebied, puiten, kikkers dus, zitten, is logisch. Dat hoeft niet vermeld te worden. Bovendien blijft dat met die hele klimaatverandering waarschijnlijk toch niet duren, dus kunnen we het gebied beter Gentbroek noemen.

Nu we toch aan het herstellen zijn: Aalter heet vanaf nu West-Gent, Zelzate Noord-Gent,

Dendermonde Oost-Gent en Oudenaarde Zuid-Gent. Voor Gentenaars en voor inwoners van verderop gelegen gebieden zoals Limburg, is het op deze manier veel gemakkelijker om zich te oriënteren. Voor de buitenwereld is zo ook meteen duidelijk wie er de plak hoort te zwaaien in deze gemeenten. Fake it till you make it. Als de nieuwe namen eenmaal ingeburgerd zijn, is heerschappij erover nog maar een kleine stap, maar hou dat nog even stil.

Om niemand voor het hoofd te stoten, zal de verandering alleen te zien zijn voor oorspronkelijke Gentse gebruikers. Inwoners van pakweg Gentstelbergen blijven gewoon Destelbergen zien, en voor de Nedergentenaren blijft Antwerpen als alternatief beschikbaar.

Ik nodig je uit om dieper in te zoomen op de kaart van Gent en omstreken en te speuren naar alle gaten en gehuchten die nog geen vergentste naam hebben. Laten we doorgaan tot we ook een Leugent, een Bruggegent, een Gentende en uiteindelijk een Gentzee hebben.

Het lijkt nu misschien een gek voorstel, maar alles went. Tenslotte vind je ook geen kaarten meer waar Palestina nog op staat.

*bron: vrt.be, 28 januari

Hannah Ritchie, 'Niet het einde van de wereld', 2024, Pelckmans, 352 pagina's.

'We zijn het erover eens dat het een goed boek is voor mensen die wel bezorgd zijn over de klimaatcrisis, maar zich machteloos voelen of denken dat het te laat is.'

Zin om mee te lezen met onze boekenclub? Stuur een mailtje naar [boekenclub@gentsmilieufrent.be!](mailto:boekenclub@gentsmilieufrent.be)

Niet het einde van de wereld

Hannah Ritchie is een onderzoeker aan Oxford University. Haar boek is dan ook doorspekt met cijfers, grafieken en tabellen. In de inleiding vertelt Ritchie dat ze zelf een evolutie heeft doorgemaakt van pessimist naar hoopvolle optimist. Ze liet zich eerst leiden door de doemberichten in het nieuws en de info die ze in haar opleiding tot milieuwetenschapper kreeg. Dat veranderde toen ze naar de data keek: waren we dan toch niet gedoemd? Ze zag namelijk een positieve evolutie op veel gebieden waarvan ze dacht dat het er alsmar slechter mee ging.

txt_Janne Delagrance

Het boek begint met de definitie van duurzaamheid: zorgen dat er genoeg is voor alle mensen die nu leven, maar ook voor de toekomstige generaties. Daarna komen er zeven thema's aan bod: van luchtverontreiniging en klimaatverandering tot ontbossing en plastic in de oceanen. Telkens beschrijft Ritchie het probleem, de stand van zaken, wat we eraan moeten doen en waar we ons minder zorgen over moeten maken. Want soms steken we onze energie in zaken die eigenlijk geen verschil maken, of het probleem zelfs verergeren.

Dit boek liet duidelijk niemand onberoerd: er was een mooi groepje GMF'ers samengekomen voor de bespreking en iedereen had er wel iets over te zeggen. Er waren zowel gevoelens van opluchting als verontwaardiging. Leuk dat er eens positieve woorden geschreven worden over de staat van onze wereld! Het boek geeft hoop dat onze acties van vandaag veel uitmaken en onze toekomst kunnen verbeteren.

Aan de andere kant twijfelt Ritchie eraan of we de aarde kunnen voeden met biologisch geteeld voedsel en pleit ze voor een gecontroleerd gebruik van kunstmest. Dat viel niet bij alle aanwezigen in goede aarde. Ook vond een aantal lezers dat ze nogal licht ging over kernafval en stortplaatsen voor

plastic afval. Verder minimaliseerde ze de impact van de groeiende luchtvaart.

We zijn het erover eens dat het een goed boek is voor mensen die wel bezorgd zijn over de klimaatcrisis, maar zich machteloos voelen of denken dat het te laat is. Het is een overzicht van verschillende thema's met duidelijke informatie over hoe het verder moet.

Daarnaast heeft Ritchie zich ingespannen om zo neutraal mogelijk te blijven en niet politiek te worden. Soms lukt dat echter niet: ze geeft duidelijk haar mening mee dat degrowth (niet altijd en overal economische groei nastreven) geen optie is en dat we voluit voor groene groei moeten gaan. Terwijl degrowth in het debat vandaag een ernstige optie is.

Je leest het dus al: we hadden een geanimeerde discussie en we kwamen tot een genuanceerde conclusie. Niet alle informatie in het boek is 100% waterdicht en de keuze van de zeven thema's is soms wat vreemd. Zo wordt klimaatverandering op hetzelfde niveau geplaatst als luchtverontreiniging. Toch is het volgens ons een belangrijk boek: het kan de perfecte introductie tot de klimaatbeweging zijn. Het is een vat vol informatie en een boost voor je hoop op een betere toekomst. De perfecte mix om na het lezen in actie te schieten!

NIEUW AAN HET FRONT!

Onlangs verwelkomde team GMF 2 nieuwe collega's. Om zich aan de lezers van Frontaal voor te stellen vulden ze het GMF-vriendenboekje in!

INE

FRÉDÉRIC

Functie:	Social media manager	Vrijwilligersondersteuner
Gestart bij GMF in:	december 2024	december 2024
Favoriete kleur:	Herfst! Maar roest als ik echt móét kiezen.	het hele spectrum van een ondergaande zon
Lievelingsgerecht:	Melanzana alla parmigiana	smijt het in de wok en de kans op iets lekkers is groot
Wat ik wou worden als kind:	dierenverzorger	ruimtevaarder natuurlijk
Mijn favoriete plekje in Gent:	Full circle coffee	het terras van de Minor Swing
Een compleet nutteloos talent van mij is:	een dolfijn imiteren	treuzelen, naar buiten staren
Favoriete songtekst	'morsen is maar morsen als ge't afroogt' - Brihang	'Ik wou nog iets zeggen, maar ik weet niet meer, dan was het zeker niks' en vele andere teksten van Spinvis
Ik mag 3 dingen meenemen naar een onbewoond eiland. Dit kies ik:	1. Mijn kat 2. Een oven 3. Een surfplank	1. Schriftje en potlood 2. Brieven van mijn lief 3. Wokpan (want daarmee kunt ge koken en muziek spelen)
Wanneer ik voor het laatst ontroerd was:	De eerste blik op het Atlasgebergte.	ik zat laatst gewoon naar mijn lief te kijken en besepte hoe schoon mijn leven wel niet is
Als ik een supertalent mocht hebben, dan koos ik:	Tijd in handen hebben: momenten pauzeren en doorspoelen lijken me geen overbodige luxe.	om het met een vingernip te laten sneeuwen, mensen zien er veel gelukkiger uit in de sneeuw

Wie werkt er nog voor GMF en wat doen ze daar allemaal? Neem een kijkje op gentsmilieufrent.be/team

Open geen zicht- rekening.

Open een zicht-op-
beter-rekening.

Met twee kaarten,
nu één jaar helemaal gratis.
Info en voorwaarden op
vdkbank.be.

verdriedubbel
je denken

Stadsplant Ambassade Gehoornde klaverzuring

In 2025 staat bij GMF de Wilde Stad centraal. Naast alle planten die mensen aanplanten en verzorgen zijn er talloze planten die zich zonder menselijke intentie vestigen, wilde planten dus. Deze spontane Gentenaars hebben inventieve manieren ontwikkeld om in onze stad te overleven. Dit jaar zal de stadsplantambassade hun verhalen brengen.

txt_Daniël Vernooy pix_Bieke Vanherrewege

Sinds 1 januari 2010 gebruikt Stad Gent geen pesticiden meer. De Vlaamse Regering volgde dat voorbeeld 5 jaar later. Dit verbod had uiteraard positieve gevolgen voor het leefmilieu, de waterkwaliteit en de gezondheid van de menselijke Gentenaars. Maar het resultaat was evengoed een transformatie van het straatbeeld; tussen de voegen in de Gentse straten ontsprong straatgras (*Poa annua*) en gewoon varkensgras (*Polygonum aviculare*). De botanische verrijking van straten, stoepen en pleinen betekende ook dat insecten daar plots voedsel konden vinden, en vogels deze insecten weer konden oppeuzelen. Kortom, een feest voor de biodiversiteit.

Een opportunist die onze plaveisels verrijkt, en dankzij het pesticidebeleid van stad Gent sinds 2010 een grote expansie doormaakte, is de gehoornde klaverzuring (*Oxalis corniculata*). De bladeren lijken op klaver, soms groen, soms rood of paars. Tegen de avond vouwen de bladeren dicht, net als haar vrolijke gele bloemen.

In Zuidoost-Azië heeft de plant al minstens 5000 jaar een nauwe band met de plaatselijke bevolking; archeobotanische vondsten wijzen op medicinaal en ritueel gebruik. De plant is eetbaar, maar giftig in grote hoeveelheden. Een paar blaadjes of bloemetjes in de sla kunnen echter geen kwaad; integendeel: klaverzuring is rijk aan vitamine

C en smaakt lekker zuur. Daarom is ze al vroeg meegevoerd met de handelsschepen, waar ze zeevaarders voor scheurbuik behoeftte. Via Italië kwam de klaverzuring naar de Lage Landen, waar ze ten minste sinds de 16de eeuw aanwezig is. In de twintigste eeuw gold dit vrolijke plantje in Vlaanderen als een vrij zeldzaam akkeronkruid, maar het maakte in het laatste kwart van die eeuw de overstap naar de stad en geldt nu als een vrij algemene stadsoort.

'Het resultaat was evengoed een transformatie van het straatbeeld; tussen de voegen in de Gentse straten ontsprong straatgras (*Poa annua*) en gewoon varkensgras (*Polygonum aviculare*)'

De gehoornde klaverzuring is uniek omdat ze hoge concentraties koper verdraagt; dat maakt haar geknipt voor het stadsbestaan. Onder de stoep ligt soms een oxiderende waterleiding, of een half vergane elektriciteitskabel. Door het koper dat via dit bouwafval in de grond raakt, voelt de klaverzuring zich thuis. Die band met koper begrepen de Chinezen al in de late Middeleeuwen: waar de klaverzuring groeide, ging men op zoek naar kopererts.

Bij sommige tuiniers heeft deze wilde plant een slechte naam; ze is immers lastig te verwijderen en blijft ongevoerd terugkomen. Een typisch onkruid. Net dat optimistische volhoudingsvermogen en die taaie overlevingskracht zijn bewonderenswaardig aan de klaverzuring. Zelfs in de meest barre stadsmilieus, waar weinig anderen zich kunnen handhaven, floreert de klaverzuring, en maakt ze de saaiste stoepen een beetje minder saai.

help
mee

Heb je zin om ook
vrijwilliger te worden?
Laat het ons weten!
info@gentsmilieufront.be

Joke — 'Ik ben niet goed in stilzitten'

Als Joke opendoet, verontschuldigt ze zich voor de rommel. Twee kinderen in huis, 5 en 7, van wie de oudste al bij de JNM is en zich enthousiast verdiept in ieder beestje dat onder zijn aandacht komt. De eettafel is leeg en daar krijg ik een plaatsje. Achter het huis lonkt een zonnige tuin.

Joke biedt koffie aan. Terwijl ze die maakt, vraag ik haar wat ze bij GMF doet en gedaan heeft. Ze is er nu lid van het bestuur en penningmeester, en dus vooral betrokken bij de grote lijnen van het beleid, met name de financiële kant. Bijvoorbeeld: als er mogelijkheden zijn, werven we dan een extra kracht aan, of besteden we de middelen beter aan iets anders of zetten we ze gewoon op de bank? Praktisch komt het bestuurswerk neer op één vergadering per maand, en daarnaast ook samenwerken met de boekhouder, meewerken aan de begroting en opvolgen van financiële resultaten.

Inderdaad, Joke is niet bang voor cijfers: ze is gedoctoreerd in de sterrenkunde maar daarna in de financiële wereld terechtgekomen, waar ze bij een bank werkt: 'Ik ben blij dat er geprobeerd wordt om die sector meer ecologisch bewust te maken.'

Maar net zo lief werkt ze met haar handen. Van jongs af heeft ze veel geknutseld en nu volgt ze zelfs de opleiding tot schoenmaker bij het CVO! Bij GMF werkt ze met heel veel plezier mee aan de Zero Waste-workshops, waar mensen kennis kunnen maken met alternatieve producten, en er zelf mogen fabriceren.

Ook heeft Joke deelgenomen aan de Opendeuractie, die gericht was tegen de verspilling en vervuiling door winkeldeuren die winter en zomer open blijven staan. En in het kader van Mei Plasticvrij moest ze, bij afwezigheid van meer ervaren medewerkers, als piepnieuw GMF-lid in discussie met de klanten over het matigen van het gebruik van plastic. Haar lastigste actie, maar wonderwel gelukt. Verder doet Joke graag mee aan Fietsaplaus en heeft ze in onze Frontaal geschreven over de nood aan parkeerplaatsen voor bakfietsen.

Hoe ze haar werk, haar opleiding, GMF en haar gezin dan combineert? Ze lacht. 'Mijn man natuurlijk, die zelf voorzitter is bij een wereldwinkel, maar ook een flexibele werkgever, een baan van 80%, én: ik ben niet goed in stilzitten!' Het zit in de genen: ook Jokes ouders waren en zijn zeer actief in de plaatselijke gemeenschap. De combinatie van duurzaamheid en een positieve, praktische aanpak is wat Joke aangetrokken heeft toen ze, meteen na de geboorte van haar eerste kind (!), op een vrijwilligersbeurs voor GMF koos.

Een wereldje waar duurzaamheid ver te zoeken is, is kleding. Joke verafschuwt de huidige commerciële 'trend' naar fast fashion en ultra fast fashion. Zelf koopt ze graag duurzame schoenen bij Walk the Line en huurt ze soms kleren bij Dressr, die ze terugneemt als ze vuil zijn. Zeker aanbevolen voor feestkledij.

Wat ook duurzamer kan, is het verkeer, met name in contrast met Nederland, waar Joke vijf jaar heeft gewoond. Er zouden ook hier vrije busbanen moeten komen, al gaat dat, wegens pro-autoprotesten, traag. De circulatieplannen hebben volgens haar veel goeds gedaan, ook die van Gentbrugge en St-Amandsberg: kinderen kunnen nu vrijer en veiliger fietsen.

Het is bij zulke zaken belangrijk de mensen tijd te geven om hun gewoonten aan te passen en om goed te overleggen en ook te luisteren. Links mag, in een verrechtend klimaat, zeker harder roepen, maar naar de mensen luisteren blijft onmisbaar.

Joke is bezorgd dat de mensen met de verrechtsing van de maatschappij voorzichtiger zullen worden om hun mond open te doen en zich niet meer trots 'links' durven te noemen. Terwijl er juist meer overheidsingrijpen nodig is, bijvoorbeeld om de banken te stimuleren tot een ecologischer beleid.

Haar grootste droom? Geen auto's meer in de stad en een einde aan fast en ultra fast fashion. Een lange weg, waarop we het verst komen met een praktische, positieve aanpak.

txt_Joris Eschauzier pix_GMF

MEET Jules #33: Jules GEÏNTEGREERD

DOORDAT JULES AL LANG TUSSEN
DE HOMO SAPIENS LEEFT

VLIEGSCHAAMTE

HEEFT HIJ ZONDER ZICH ER
BEWUST VAN TE ZIJN

UITSTOOTCOMPENSATIEDRANG

ENKELE MENSELIJKE TREKKEN
OVERGENOMEN

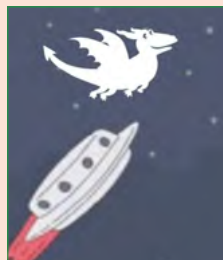
GREENWASHING

Meer avonturen van Jules vind je op de
GMF website, via tinyurl.com/JulesGMF

apr mei jun

27.03

1.04

27.04

5.05

27.03 Lezing Koen Schoors

I.s.m. Green Office Gent, Energent en Gents Klimaatforum

Gemiddeld één keer om de zeventig jaar verandert alles in de wereld. Dit decennium zitten we aan zo'n kantelpunt. Maar gelukkig wordt alles anders, dat is onafwendbaar én wenselijk.

Koen Schoors zet zijn indrukwekkende toekomstvisie uiteen. Onze economie en onze energiewinning zullen regionaler en duurzamer worden, we stappen af van globalisering en kortetermijnpolitiek. Onze industrie zal 100% circulair worden, waarbij al het afval als grondstof zal worden gebruikt. Alles wordt anders, en vooral beter!

donderdag 27 maart | 19 - 20.30 u.
Auditorium OEHOE,
Coupure 653, 9000 Gent
Inschrijven op
gentsmilieufrent.be/koenschoors

27.04 Repair Café

Herstellen en repareren
@Bar Edward

Is je lievelingstrui gescheurd, kraakt je fiets onheilspellend, heb je een broodrooster of lamp die dienst weigert? Werkt je smartphone of tablet te traag? Kom naar ons Repair Café en repareer het samen met een van onze vrijwillige herstellende. Niets te repareren, maar zin om de herstellende aan het werk te zien en wat bij te leren? Geen probleem, kom gerust binnen, drink iets warm of fris, iedereen is welkom! Reserveren hoeft niet en de toegang is gratis, een vrije bijdrage voor de herstellende is mooi.

zondag 27 april | 14 - 17 u.
Bar Edward,
Speldenstraat 1-5, 9000 Gent
In fijne samenwerking met Bar Edward van Trefpunt

1.04 Open GMF-raad

Gent in 2050

Bij GMF kijken we niet alleen naar het Gent van nu, maar ook naar dat van de toekomst. In 2025 stellen we een meerjarenplan op voor 2027-2031. Daarvoor moeten we kijken naar het verleden: wat hebben we goed gedaan en wat kon beter? En we kijken ook vooruit: hoe ziet Gent eruit in 2050 en hoe kunnen we onze impact vergroten? Deze avond gaan we aan de slag met onder andere het materiaal uit onze leden- en vrijwilligersbevraging, en samen zetten we de lijnen uit voor een toekomstbestendig Front!

dinsdag 1 april | 19.30 - 22 u.
Het Hoeveke,
Patijntjesstraat 62, 9000 Gent
Inschrijven op
gentsmilieufrent.be/openraad

5.05 Ruimtelijke planning in Gent

Boekvoorstelling en debat,
i.s.m. Avansa Regio Gent

Ruimtelijke planning is een echte herculesarbeid, want we verlangen allemaal véél van onze omgeving. En die wensen komen weleens met elkaar in conflict. Professor Kobe Boussauw schreef een werk dat dient als inleiding tot dit vakgebied. Na de boekvoorstelling volgt er een boeiend debat met Gentse ruimtelijke denkers. Die zich buigen over vragen als: hoe hoog willen we bouwen, is er ruimte voor groen in de stad, en hoeveel plaats moeten we voorzien voor het parkeren van auto's? Niet te missen dus!

maandag 5 mei | 19.30 - 21.30 u.
De Krook,
Miriam Makebaplein 1, 9000 Gent
Meer info en inschrijven via
gentsmilieufrent.be/kobeboussauw

22.05 GMF's grote fietstelling

echte GMF-burgerwetenschap

Voor de elfde (!) keer tellen we op een mooie donderdagochtend in mei alle fietsers die tijdens de ochtendspits de R40 oversteken om in de stad te gaan werken, studeren of winkelen. Achteraf analyseren we de cijfers, stellen we nieuwe evoluties vast, laten alle kranten erover schrijven en zetten zo het beleid in beweging, op weg naar een fietsvriendelijke, veilige stad! Help jij ons mee de 46 inrijpunten te bemannen/bevrouwen in de vroege ochtenduren? Hoe meer tellers, hoe nauwkeuriger onze resultaten!

donderdag 22 mei | 7u - 9u
Aan tientallen inrijpunten R40 rond Gent
Meetellen! Laat het weten via
stefaan@gentsmilieufrent.be
gentsmilieufrent.be/groeneloper

11.06 GMF-boekenclub

'Zo radicaal is het niet'
(Mikaela Loach)

'De Britse Greta Thunberg' noemden ze haar. Maar al snel kreeg Mikaela Loach een eigen naam en gezicht. Haar podcast Yikes groeide uit tot de kreet van een generatie. Met Extinction Rebellion bezette ze Westminster. Ze sleepte de Britse regering voor de rechtbank omwille van het fiscaal pampere van oliemultinationals. 'Zo radicaal is het niet' is het debuut van de Brits-Jamaicaanse klimaatactiviste. Een vaccin tegen cynisme en vertwijfeling en een relaas dat veel breder gaat dan klimaat alleen. 'Lees, en vind de rebel in jezelf!'

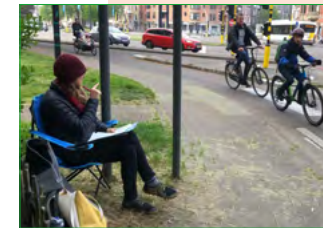
woensdag 11 juni | 20 u.
Gents MilieuFront,
Dampoortstraat 81, 9000 Gent
Bevestig je aanwezigheid via
boekenclub@gentsmilieufrent.be

3.06 Fietsapplaus

Rondleiding + repair café
i.s.m. Ateljée

3 juni is Wereldfietsdag, en sinds mensenheugenis trakteren we fietsers die dag op een flink applaus, samen met Fietsersbond en GRACQ. Hoera voor iedereen die door weer en wind een stalen ros uitlaat en zo bijdraagt aan een duurzaam en gezonder Gent! Wij hebben al vele jaren ons vaste plekje in Gent, kom jij met ons meedoen van handjeklap? Niet verplicht, maar als je inschrijft, dan weten we van je komst en brengen we voor jou een tas koffie of thee en koffiekoek mee. En heel veel *good vibes* natuurlijk!

dinsdag 3 juni | 7.30u - 8.30u
Fietstunnel onder Keizerviaduct
(tussen Keizerpark en Visserij),
9000 Gent
Inschrijven via gentsmilieufrent.be/fietsapplaus

22.05

3.06

ontdek meer

activiteiten op
gentsmilieufrent.be/kalender

11.06

11.06

Stagiaire Roos pakt haar cadeautjes in met oude samenvattingen
#practicewhatyoupreach

Gespot: schattig stadswild aan de poort van Plaza Verde, de crib van onze Geveltuinbrigade!
#gmfgoeswild

Deze winter plantte GMF +40 bomen aan in privétuinen!
#99bomen #boomplantactie

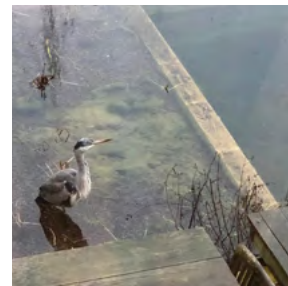

Get the bigger picture!

volg ons
 👍 gentsmilieufont-GMF
 📱 @gentsmilieufont
 #gentsmilieufont

Nog steeds te weinig fietsenstallingen aan Gent-Sint-Pieters. We telden bijna 5000 fietsen
#fietstelling

Thuiswerken heeft zo zijn voordelen bij collega Annelies
#onverwachtsbezoek

GMF juniors maken hun wensen voor 2025 over aan burgervader De Clercq en schepenen De Bruycker en El-Bazioui #nieuwsbrief

Ook op kantoor liggen we af en toe in de knoop #ontwarDaniël

Onze boomlezing met Dirk leverde een uitverkochte concertzaal op, en wel 2x op 1 avond!
#trefpunt #boomtoerist

Gents Milieu Front

COLOFON

Frontaal is het driemaandelijkse tijdschrift van Gents MilieuFront vzw (GMF)

Jaargang 28_nr.1
Lente 2025

verantwoordelijke uitgever
Pieter Nuytinck
Dampoortstraat 81
9000 Gent

redactie
Hanne Neys, Remi Leroy, Toby Lauwerier, Sabine Huyghe, Daniël Vernooy, Lieve Mertens, Joris Eschauzier, Bouke Billiet, An Van Hemeldonck, Bert Barla, Ine Desmet, Lisa Maréchal, Janne Delagrangue, Frédéric Van den Abbeele, Thijs Michiels, Stefaan Van Ryssen, Judith Hoogewijs, Sanne Jans

grafisch concept
Marlies Nachtergaele

lay-out
Titus Verboven,
Ferre Loeckx,
Pierre Van Uffelen

fotografie — illustraties
Vermeld bij artikel.
Cover: GMF
Achterflap: Bart Van Besien
— Huisillustratoren:
Bart Van Besien
Bieke Vanherrewege
Britta Bolte

contact redactie
frontaal@gentsmilieufont.be

copyright
Overname van artikels wordt aanbevolen, mits bronvermelding.

drukwerk
Graphius, Gent

Gedrukt op 100% kringlooppapier met inkt op vegetale basis en solventvrij.

De Vlaamse overheid en Stad Gent erkennen en steunen GMF.

over ons

Gents MilieuFront (GMF) is een politiek onafhankelijke milieuvereniging die actief is in Gent en omgeving.

We willen mee vorm geven aan een samenleving waarin 'duurzaam' altijd de logische, natuurlijke keuze is, op alle niveaus. Om dit te bereiken richten we ons tot lokale overheden, inwoners en organisaties in de regio via beleidswerk, sensibilisering, adviesverlening en acties. Vrijwilligers zijn het kloppend hart van onze vereniging. We leggen ons toe op stedelijke thema's zoals afval, energie, mobiliteit en klimaat. MilieuAdviesWinkel (MAW) is het servicepunt duurzaam bouwen en renoveren van GMF.

word lid

Word je lid, dan help je ons om nog meer acties te ondernemen en zwaarder te wegen op het Gentse milieubeleid.

Je bent al lid vanaf 10 euro per jaar! Dit doe je makkelijk en snel via het domiciliëringsformulier op de website. Jij kiest zelf voor welk bedrag je lid wordt op gentsmilieufont.be/wordlid. Elk GMF-lid heeft recht op kortingen in een twintigtal duurzame Gentse handelszaken. Originele cadeautip? Schenk een lidmaatschap!

doe mee

GMF bestaat dankzij de inzet van een groep enthousiaste vrijwilligers. Hands-on organisators, dossiervreters of praktische enthousiastelingen: iedereen is welkom! Stuur een e-mail naar info@gentsmilieufont.be en je zal uitgenodigd worden voor een kennismakingsgesprek.

steun ons

Steun GMF met een gift, en je kan rekenen op 45% belastingvermindering! Stort een bedrag op rekening BE19 8939 4405 6912. Vermeld in de mededeling 'Gift'. Alle giften vanaf €40 op jaarbasis zijn fiscaal aftrekbaar. Giften hoger dan €40 zijn natuurlijk ook welkom. Merci!

vind ons

Secretariaat GMF
Dampoortstraat 81
9000 Gent — T 09 430 03 90
info@gentsmilieufont.be
www.gentsmilieufont.be
Steven Geirnaert, Thijs Michiels, Steffi Boelens, Bouke Billiet, Daniël Vernooy, Annelies Sevenant, Ine Desmet en Frédéric Van den Abbeele

Openingsuren

Open van maandag tot vrijdag.
9u – 12u30 | 13u30 – 17u

MilieuAdviesWinkel (MAW)

Wil je bouwadvies? Maak dan eerst een afspraak. — T 09 430 03 91
info@milieuadvieswinkel.be
www.milieuadvieswinkel.be
Stefaan Claeys, Veerle Vercrucy, Bieke Vanherrewege en Wim Crepain

Filmvoorstelling

Natura Urbana

The Brachen of Berlin

Boef

Woensdag 11 juni, 20 u.
De Centrale (Turbinezaal)

Vertoning topdocumentaire van Matthew Gandy
i.k.v. project 'Rewild The City'
inschrijven via gentsmilieufrent.be/dewildestad

Gents Milieu Front

gent:

 Provincie Oost-Vlaanderen

 Medegefinancierd door de Europese Unie

Frontaal

Gents Milieu Front

driemaandelijks magazine van Gents MilieuFront
jaargang 28 – 1ste trimester 2025
v.u. Pieter Nuytincx, Dampoortstraat 81, 9000 Gent

P806132
afgiftekantoor
9000 Gent 1

 bpost

PB-PP
BELGIE(N)-BELGIQUE